

TUS

Transports
Urbans
de Sabadell

30 ANYS D'HISTÒRIA
I MODEL D'ECONOMIA
SOCIAL

Sabadell. Casal Pere Quart. 24 de maig de 2012

Ricard Riol Jurado

1 Que és la PTP?

PER EXIGIR MÉS
PRIORITAT POLÍTICA
AL DESENVOLUPAMENT
DEL TRANSPORT PÚBLIC

PER DIVULGAR ELS
AVANTATGES DE LA
MOBILITAT
SOSTENIBLE

PER DEFENSAR
ELS USUARIS
DEL TRANSPORT
PÚBLIC

- **Organització no governamental**
- **Des de 1993, 18 anys de servei desinteressat al país**
- **Declarat d'utilitat pública el 2011**

1 Que és la PTP?

Hem obert debats importants...

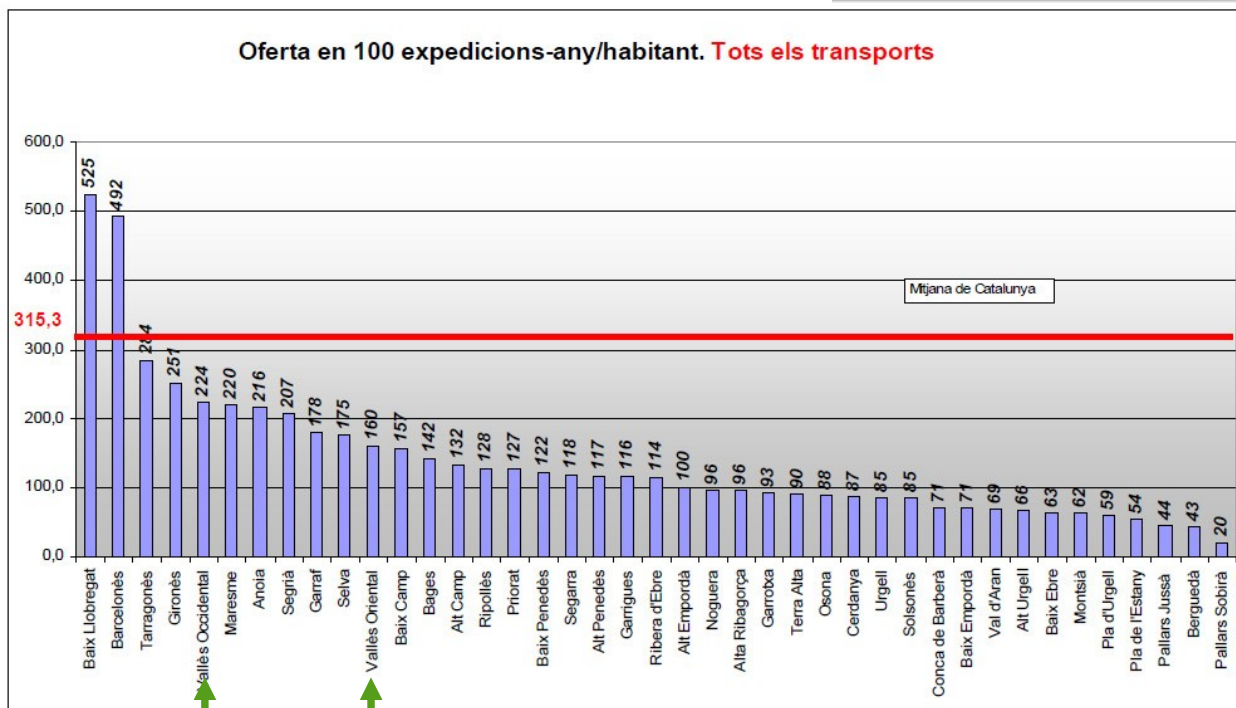
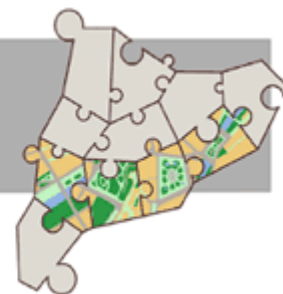
1a petició d'un carril bus-VAO a una autopista catalana, 1a proposta ferroviària que s'anticipa als problemes de congestió de mercaderies i viatgers, 1r congrés sobre sistemes d'autobusos eficients, 1r congrés sobre l'Eurovinyeta a Espanya, demostracions sobre capacitat a la B23 i a la Diagonal (plataforma Diagonal per a tothom), etc...

Foto: Toni Martínez: Diagonal per a Tothom

2 El transport públic a la 2a àrea metropolitana del país

ATLAS DEL TRANSPORT PÚBLIC A CATALUNYA

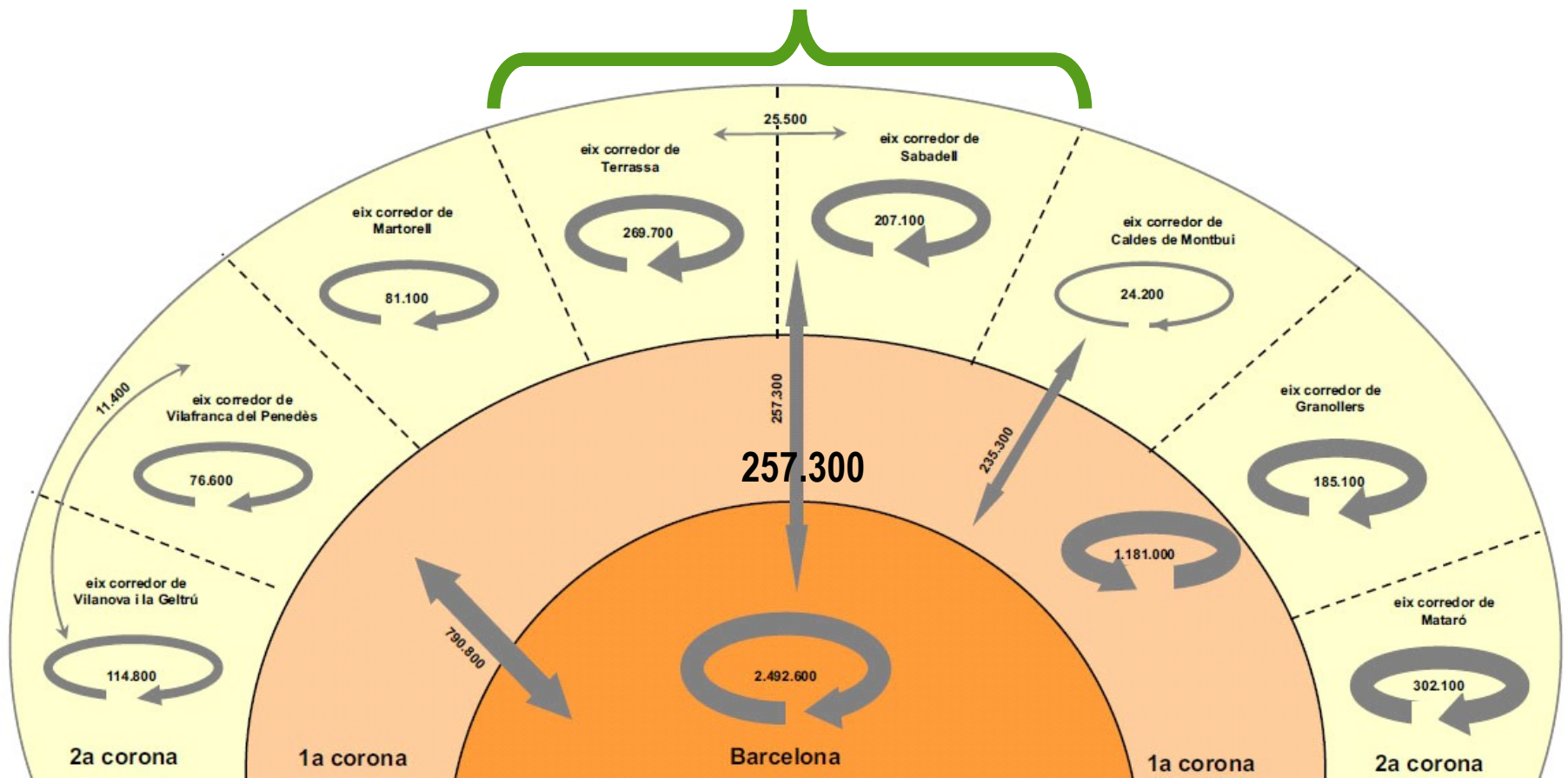
La PTP va realitzar el primer atlas d'oferta

Comparativa comarcal d'oferta d'expedicions (viatges) per habitant i de les places ofertades per habitant.

Només dues comarques superaven la mitjana!

2 El transport públic a la 2a àrea metropolitana del país

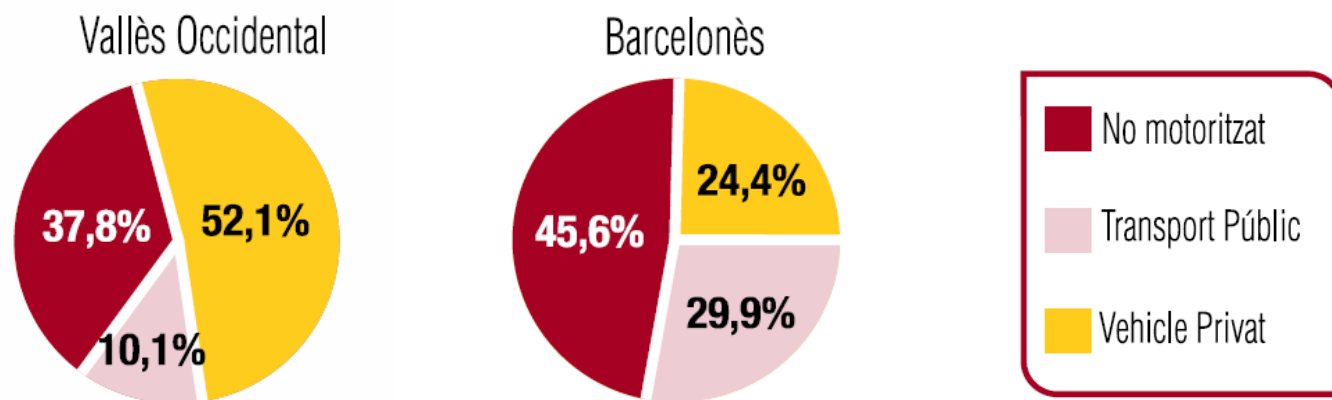
502.300 desplaçaments interns / dia

Font: PDI 2001-2010. ATM

Relacions entre eixos-corredors: representació de fluxos superiors a 10.000 viatges/dia en els dos sentits

2 El transport públic a la 2a àrea metropolitana del país

- ▣ Desplaçaments amb transport públic: 10 % (Barcelonès 30 %).
- ▣ Desplaçament amb vehicle privat: 52 % (Barcelonès 24%).
- ▣ **Gran pes de la mobilitat interna** (84 % dels desplaçaments).

3 El transport públic urbà de Sabadell. Comparativa catalana

Xifres 2011

Ciutat	Habitants	Nombre de línies	Nombre de busos	Milions de viatges	Línies/ 100.000 hab	Busos/ 1.000 hab.	Viatges/ hab i any	Viatgers any per autobús
Lleida	137.387	20	34	7,4	14,56	24,75	53,86	217.647
Mataró	122.905	8	23	4,8	6,51	18,71	39,05	208.696
Tarragona	134.737	19	69	9,53	14,1	51,21	70,73	138.116
Terrassa	212.724	14	52	12	6,58	24,44	56,41	230.769
Reus	106.622	12	14	2,5	11,25	13,13	23,45	178.571
Sabadell	207.338	13	58	13,5	6,27	27,97	65,11	232.759

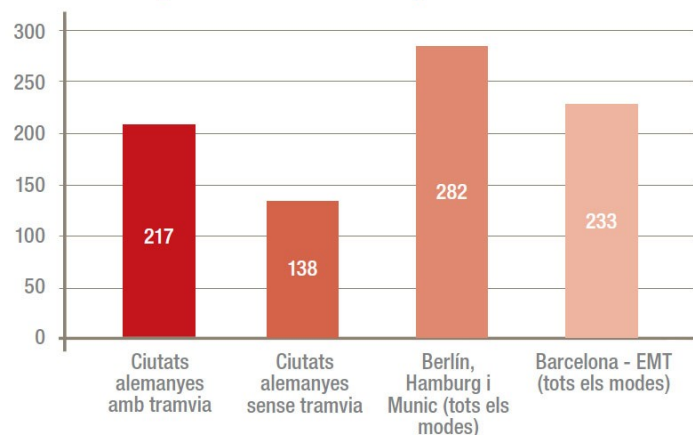
4 El transport públic urbà de Sabadell. Comparativa espanyola

Ciutat	Població	Viatgers 2009	Viatgers 2008	Evolució 2008-2009 (%)	Viatges/Habitant (2009)
Pamplona (comarca)	319.208	36.900.000	38.500.000	-4,16	116
Valladolid	317.864	30.731.024	31.499.851	-2,44	97
Vigo	297.332	22.297.493	22.892.059	-2,60	75
Gijón	277.554	19.459.546	20.205.590	-3,69	70
Hospitalet de Llob. ¹	257.038	8.591.793	8.907.912	-3,55	33
A Coruña	246.056	21.074.578	21.745.721	-3,09	86
Vitòria-Gasteiz³	235.661	15.233.665	12.753.828	19,44	65
Granada	234.325	35.000.000	no disponible	-	149
Elche / Elx	230.112	11.500.000	11.450.281	0,43	50
Oviedo	224.005	14.177.862	14.872.770	-4,67	63
Sta. Cruz de Tenerife ²	222.417	8.976.224	9.421.431	-4,73	40
Badalona ¹	219.547	10.845.227	11.181.122	-3,00	49
Cartagena	211.996	4.474.248	4.174.248	7,19	21
Terrassa	210.941	11.600.000	11.300.000	2,65	55
Jerez de la Frontera	207.532	5.000.000	7.000.000	-28,57	24
Sabadell	206.493	13.600.000	14.300.000	-4,90	66
Móstoles ¹	206.478	-	no disponible	-	0
Alcalá de Henares	204.574	10.819.000	11.922.000	-9,25	53
MITJANA					68

Taula 4. Comparativa de l'ús del transport públic urbà a les ciutats espanyoles entre 200.000 i 350.000 habitants. Font: PTP a partir de dades d'operadors i fonts diverses. En cursiva dades aproximades. (1) Xifres poc representatives per ser ciutats amb continu urbà que supera l'àmbit municipal. (2) No s'inclou el tramvia interurbà Santa Cruz - La Laguna, que ha fet créixer el balanç global de viatges entre 2008 i 2009. (3) S'inclou el tramvia urbà de Vitòria.

5 El transport públic urbà de Sabadell. Comparativa europea

Nombre de viatgers en TP / habitants i any

Ciutats mitjanes

alemanyes amb tramvia: 217 pax/hab
 alemanyes sense tramvia: 138 pax/hab
 espanyoles en general: 68 pax/hab.
 Sabadell: 66 pax/hab.
 Terrassa: 55 pax/hab.
 Freiburg: 342 pax/hab.

Ciutats amb tramvia, a més del bus

Ciutat	Habitants	Passat/any	Viatges/hab. any
Bielefeld	324.000	41.000.000	127
Mannheim	310.000	68.000.000	219
Karlsruhe	289.000	109.000.000	377
Augsburg	263.000	54.000.000	205
Braunschweig	246.000	37.000.000	150
Chemnitz	245.000	42.000.000	171
Krefeld	236.000	41.000.000	174
Friburg	219.000	70.000.000	320
Efurt	203.000	36.000.000	177
Mainz	198.000	46.000.000	232
Kassel	194.000	40.000.000	206
Potsdam	151.000	27.000.000	179
Heidelberg	145.000	40.000.000	276
Darmstadt	142.000	31.000.000	218
Würzburg	135.000	35.000.000	259
Heilbronn	121.000	20.000.000	165
Ulm	121.000	30.000.000	248
Jena	103.000	21.000.000	204
Mitjana	202.500		217

Variació mitjana de passatgers en ciutats amb tramvia
i sense tramvia: 57%

Dades de 2008 i 2009

Ciutats sense tramvia, només bus

Ciutat	Habitants	Passat/any	Viatges/hab. any
Münster	272.000	33.000.000	121
Wiesbaden	275.000	47.000.000	171
Mönchengladbach	260.000		
Mönchengladbach (Àrea metropolitana)	310.000	48.000.000	155
Aachen	260.000		
Aachen (Àrea metropolitana)	570.000	62.000.000	109
Kiel	236.000	33.000.000	140
Lübek	211.000	27.000.000	128
Hagen	194.000	38.000.000	196
Hamm	183.000	13.000.000	71
Osnabrück	163.000	36.000.000	221
Solingen	162.000	24.000.000	148
Oldenburg	160.000	16.000.000	100
Regensburg	132.000		
Regensburg (Àrea metropolitana)	280.000	33.000.000	118
Ingolstadt	123.000	12.000.000	98
Göttingen	121.000	18.000.000	149
Reutlingen	113.000	15.000.000	133
Elangen	104.000	14.000.000	135
Trier	104.000	16.000.000	154
Mitjana	210.647		138

6 La TUS és un bon negoci per a Sabadell

Xifres 2011	SABADELL TUS	BARCELONA TMB
Passatgers	13.500.000	188.410.000
Vehicles-quilòmetre	3.100.000	42.556.810
Velocitat mitjana (km/h)	13,08	11,91
Nombre d'autobusos hora punta	53	869
Recorregut mitjà per viatger (km)	2,00 (estimat)	2,90
Viatgers-quilòmetre	27.000.000	546.389.000
Passatgers anuals per autobús	254.717	216.812
Quilòmetres anuals per autobús	58.491	48.972
Captació: nous viatgers per quilòmetre	4,35	4,43
Ocupació mitjana dels autobusos	8,71	12,84

Font: PTP a partir de TUS i TMB

6 La TUS és un bon negoci per a Sabadell

Font: AMTU

Productivitat	CE / hora de servei (€/hora)	CE / km útil (€/km)	CE / validació (€/validació)
	A	53,99	4,32
B	49,32	3,65	1,93
C	38,33	2,72	1,85
D	39,49	2,20	3,08
E	45,42	2,49	2,66
	48,59	3,51	1,36

Carburant	Consum carburant (litres x 100 km)	% Cost carburant / Cost explotació	Cost carburant / 100km total
	A	58,34 l	11,90 %
B	46,60 l	13,59 %	46,87 €
C	37,56 l	13,07 %	34,52 €
D	26,86 l	12,12 %	30,01 €
E	34,22 l	13,00 %	31,30 €
	48,91 l	12,67 %	41,97 €

> CE: Cost d'explotació del servei de Transport Públic Urbà.

Ciutats del grup A: Sabadell, Terrassa i Mataró

Cost mitjà a les ciutats del grup A: 4,32 €/km

Cost mig de les ciutats espanyoles (> 200.000 habitants): 4,87 €/km

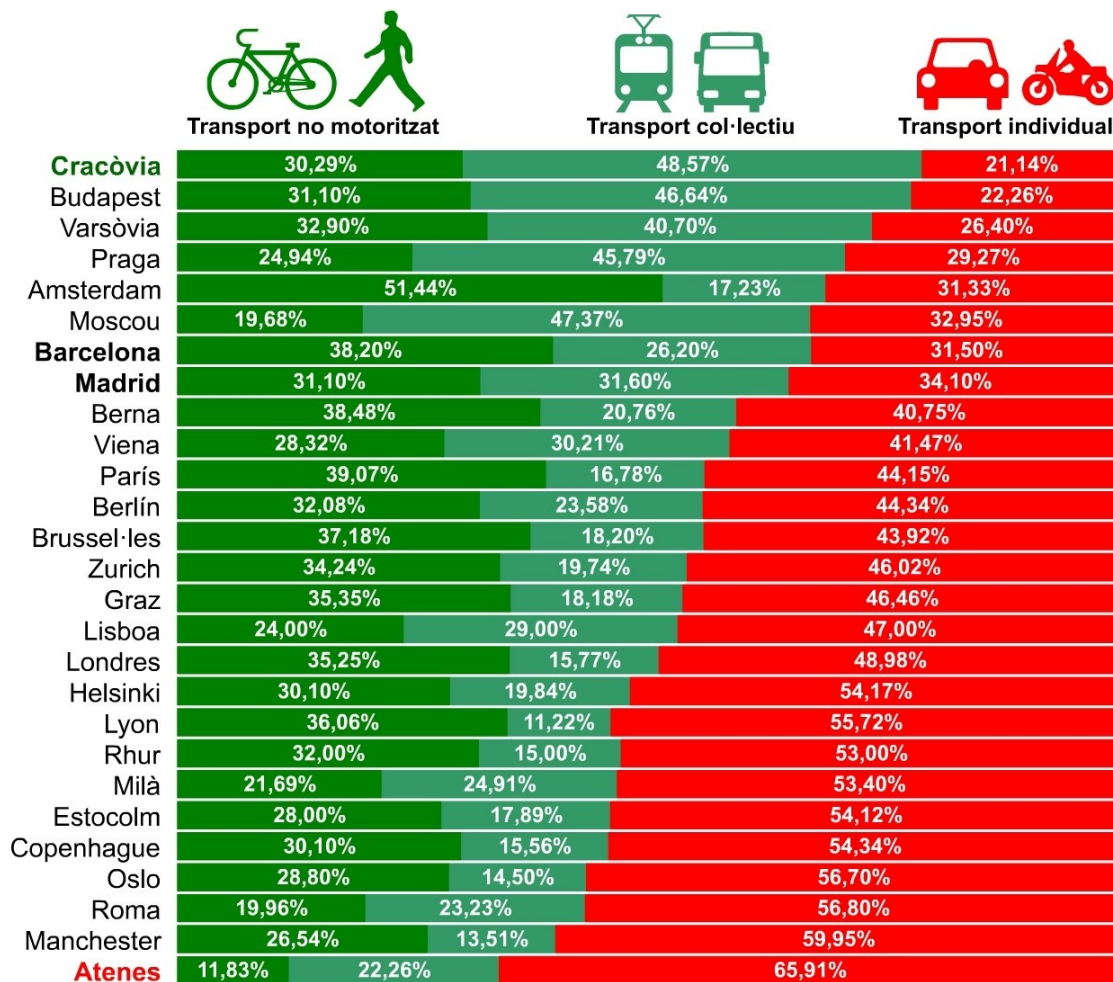
Cost mitjà a Sabadell (TUS): 3,55 €/km

7 El paper de l'autobús a la societat

Repartiment modal a les grans ciutats europees

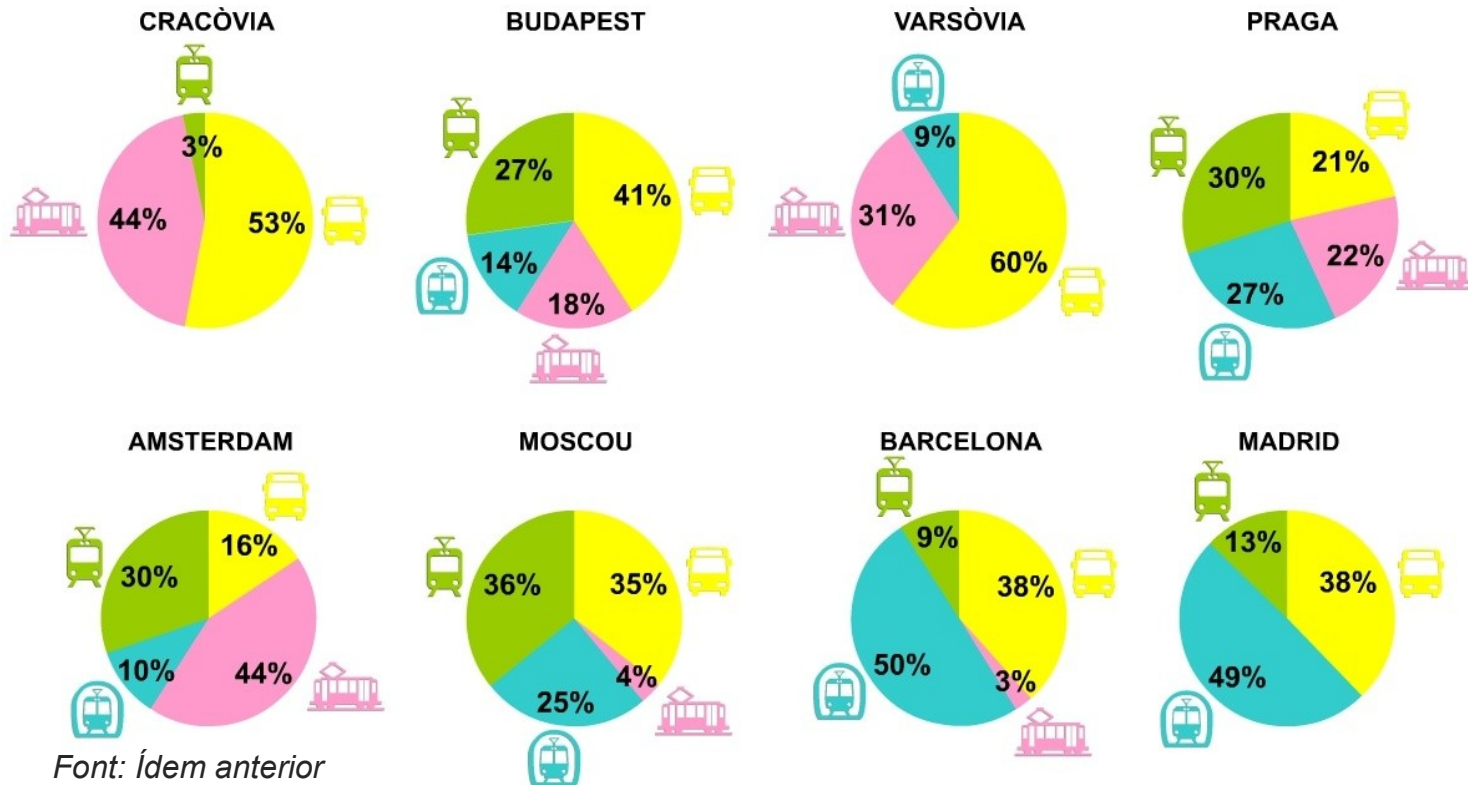
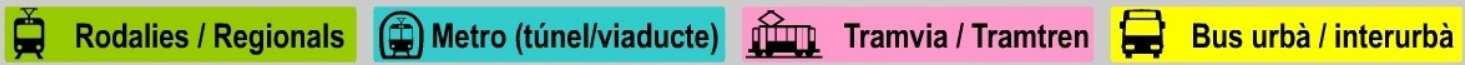
- Les àrees metropolitanes amb menys volum de trànsit no sempre es corresponen amb les que tenen més quilòmetres d'infraestructura
- La mobilitat sostenible és més sensible a la gestió de l'espai públic que a les macro- infraestructures, que poden ser parcialment necessàries però no suficients.

Font: PTP a partir d'UITP, EMTA, ATM Transmet xifres, Consorcio de Transportes de Madrid, Eurostat, Foro Movilidad, Transyt (UPM)

7 El paper de l'autobús a la societat

Importància del transport públic de superfície

Font: Ídem anterior

7 El paper de l'autobús a la societat

HEILDELBURG (150.000 hab)
Ciutat on la bicicleta, l'autobús i el
tramvia dominen el paisatge urba
13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

7 El paper de l'autobús a la societat

Cost de les infraestructures (inclòs material mòbil) i la seva capacitat

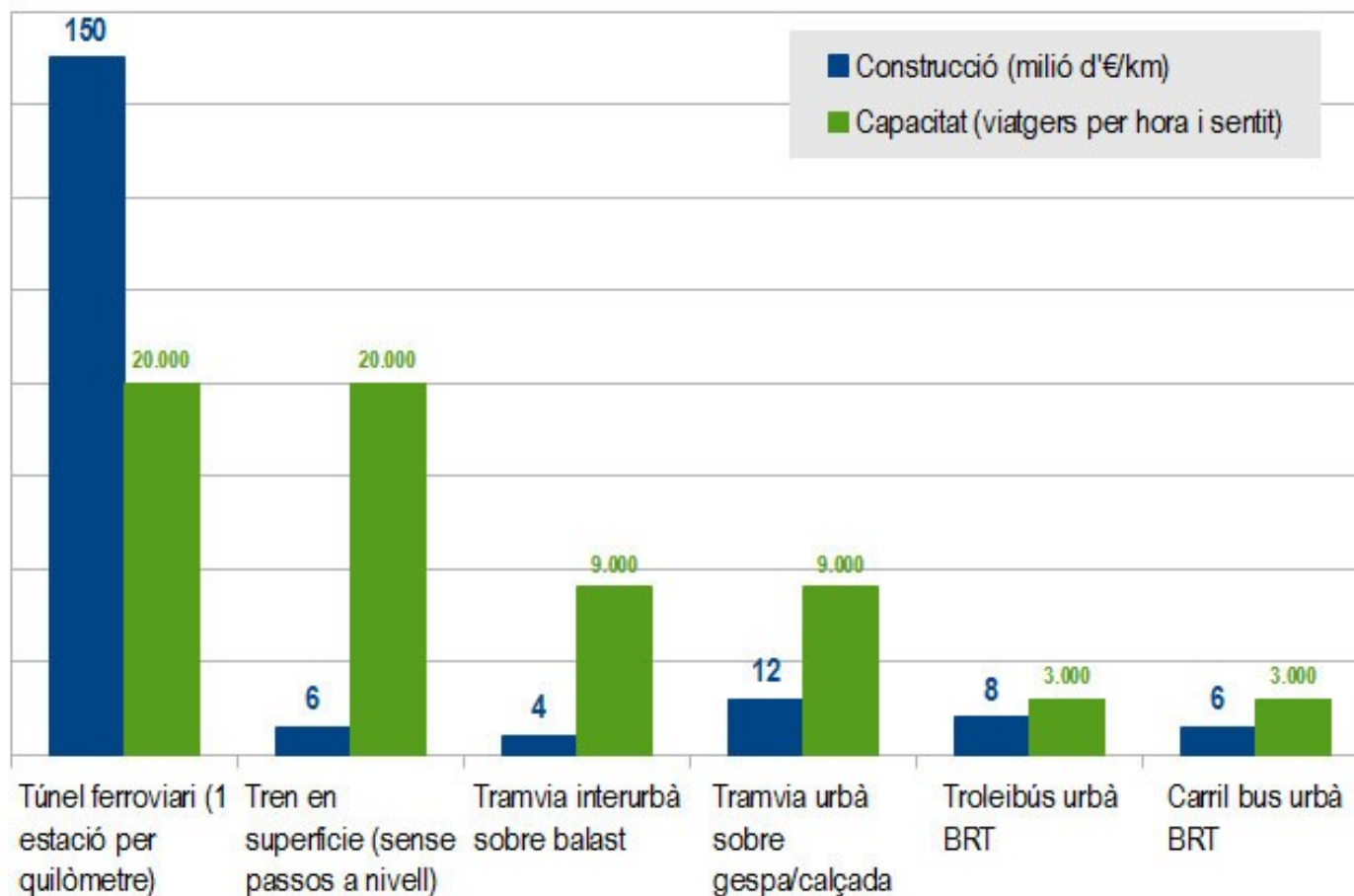
Prova estàtica
realitzada per la PTP
a la B23

Gràcies als 80 km/h i un millor aprofitament del voral dret, es poden generar carrils bus sense gairebé obres d'infraestructura.

Quan no sigui possible, es pot convertir un dels carrils a Bus-VAO: El bus no pot quedar l'últim perquè això estimula l'ús del cotxe.

7 El paper de l'autobús a la societat

8 Pla Sabadell 2020 TPx2

Mobilitat sostenible

Racionalització del
vehicle privat

Promoció de
l'ecomobilitat

Urbanisme responsable
i compacte

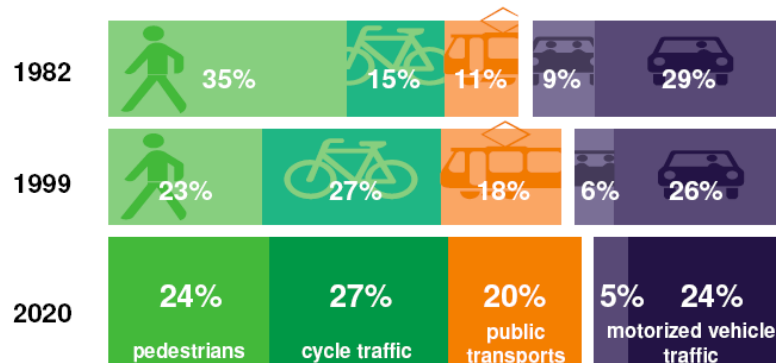
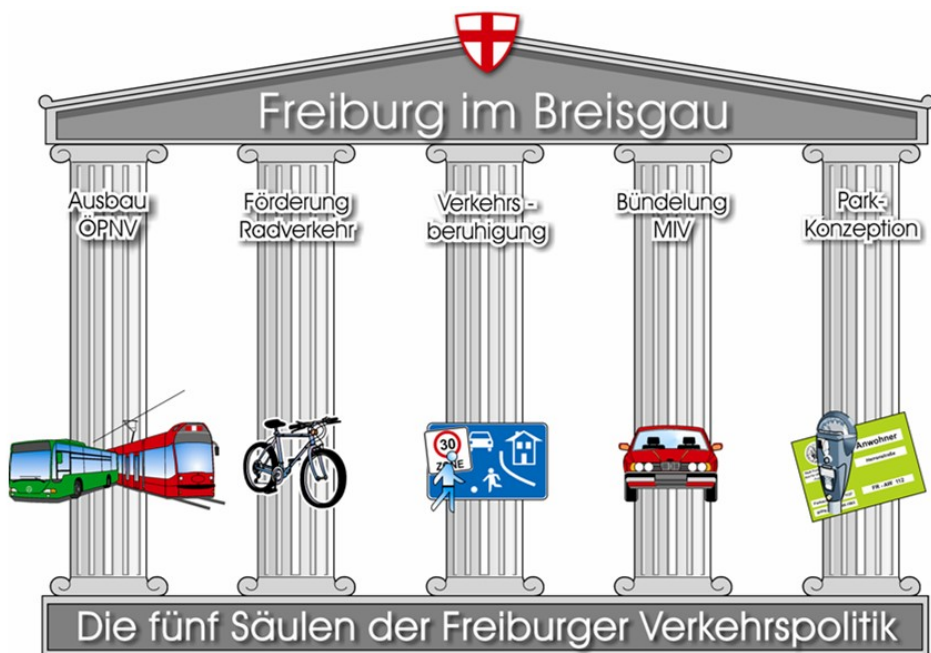

← competitivitat →

← accessibilitat →

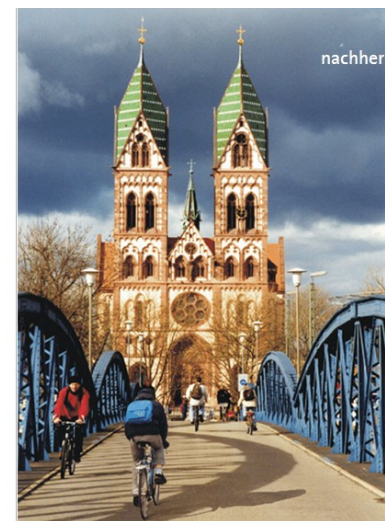
8 Pla Sabadell 2020 TPx2

Línies mestres de la mobilitat a Freiburg
(210.000 hab)

Vision:

2050 30 % 30 % 25 % 10 % 5 %

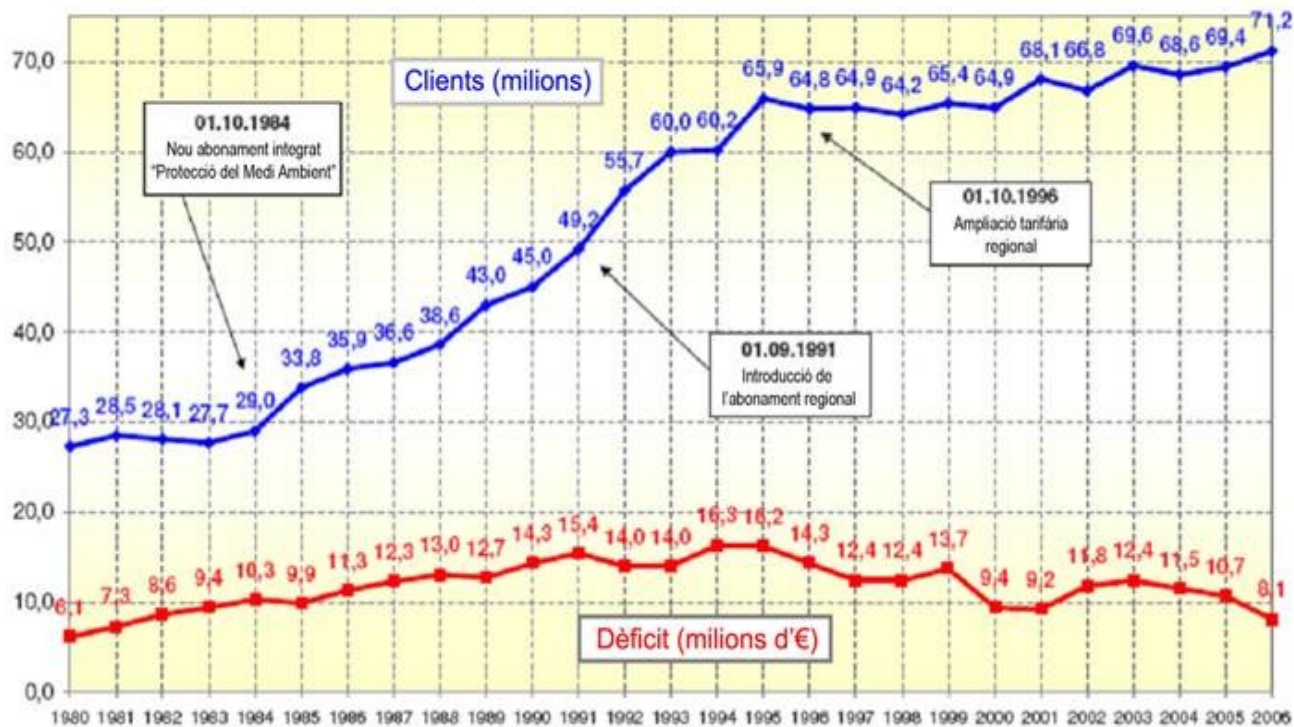

8 Pla Sabadell 2020 TPx2

Freiburg: el millor exemple europeu

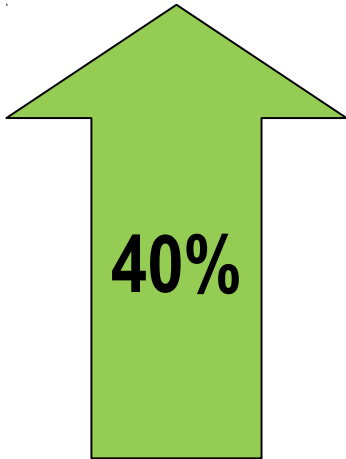
Les mesures de prioritats semafòrica i la coordinació entre autobusos i tramvies ha aconseguit incrementar els usuaris un 150% al mateix temps que es reduïa el dèficit a la meitat: de 22 a 11 cèntims per viatger.

Evolució dels viatgers i del dèficit a Freiburg (210.000 hab)

Font: VAG (Empresa de transport públic de Freiburg)

8 Pla Sabadell 2020 TPx2

Ús del transport públic

PMS

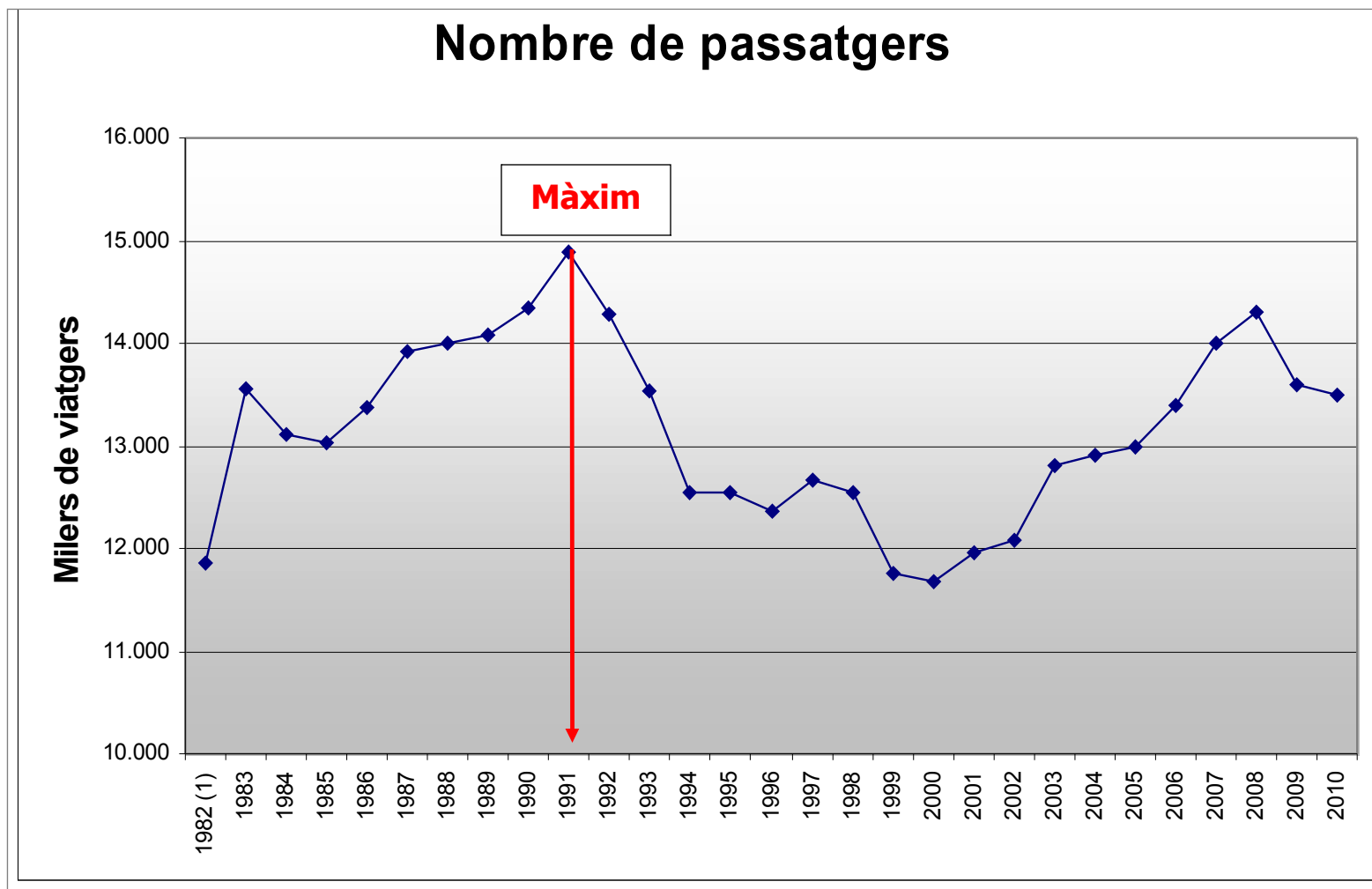
Tramvia

Reforma bus

Tarificació cotxe

8 Pla Sabadell 2020 TPx2

8 Pla Sabadell 2020 TPx2

Directrius de la proposta realitzada per la PTP

1. Cal fer una remodelació de la xarxa, tot simplificant-la. Menys línies, però a més freqüència de pas i amb més velocitat comercial. **L'autobús ha de romandre al centre urbà.**
2. Freqüències de pas cadenciades amb intervals múltiples de 5 o 7,5 minuts. Repetibles per horari.
3. Finançament de l'increment del servei sense fer pujar el dèficit: recursos d'àrea blava i àrea verda, etc...
4. Conversió del sistema urbà en metropolità, integrant serveis cap a Barberà, Badia, Sant Quirze, Castellar, Polinyà i Santa Perpètua.
5. A llarg termini, transport metropolità en tot l'àmbit del Vallès
6. Millora de la intermodalitat amb el ferrocarril. Nous intercanviadors bus-tren
7. Nova política d'espai públic on el transport urbà de Sabadell tingui el màxim protagonisme de la mobilitat motoritzada: carrers bus, carrers veïnals i transport públic, etcètera.
8. Introducció de noves tecnologies de tracció als autobusos
9. Introducció del tren-tramvia metropolità
10. Introducció de noves tecnologies als autobusos (informació dinàmica, pre-pagament a les parades o a casa, etcètera).

Ricard Riol Jurado

www.transportpublic.org

info@transportpublic.org

93 244 49 70

